

2. Big Data for Banking: Use Cases, Features, Toolkits, Skillset. URL: <https://svitla.com/blog/big-data-for-banking-use-cases-features-toolkits-skillset> (дата звернення: 16.03.2023).

3. Big Data In Banking Industry: Benefits, Uses and Challenges. URL: <https://www.analytics-steps.com/blogs/big-data-banking-industry-benefits-uses-and-challenges> (дата звернення: 18.03.2023).

Козлов В. П.

канд. екон. наук, доцент
кафедри фінансів і банківської справи
ДонНУ імені Василя Стуса

Дем'янчук Р. В.

магістрант (здобувач вищої освіти)
ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»
ДонНУ імені Василя Стуса

ІННОВАЦІЙНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ У БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ

Вступ. Безготівкові розрахунки є важливою складовою банківської системи. Останнім часом цей вид платежів набуває все більшої популярності, тому що він є зручним та безпечним. Через це постає необхідність постійного вдосконалення технологій розвитку безготівкових розрахунків у банківській системі.

Мета роботи – визначити інноваційні вектори розвитку безготівкових розрахунків у банківській системі та визначити проблеми, пов'язані з безпекою та конфіденційністю даних під час безготівкових розрахунків.

Основна частина. Завдання безготівкових розрахунків у банківській системі полягає в забезпеченні миттєвості та безпеки операцій для клієнтів і банків. Вони виступають важливою складовою економіки та фінансової інфраструктури країни, оскільки дозволяють ефективно управляти фінансовими потоками, зменшувати витрати на розрахункові операції, а також знижувати ризики розрахунків між контрагентами.

Інноваційні вектори розвитку безготівкових розрахунків у банківській системі охоплюють кілька аспектів, серед яких: впровадження новітніх технологій та розробка програмного забезпечення, створення нових електронних платіжних систем, забезпечення безпеки та захисту персональних даних клієнтів, вдосконалення законодавства та регулювання у сфері безготівкових розрахунків, а також сприяння інтеграції банківської системи з міжнародними фінансовими ринками.

Одним з основних інноваційних векторів є впровадження новітніх технологій та розробка програмного забезпечення. Новітні технології, такі як штучний інтелект, блокчейн та інші, можуть бути використані для покращення безпеки операцій, автоматизації процесів, зменшення часу на операції та забезпечення зручності для клієнтів [1]. Наприклад, технологію «блокчейн» можна використо-

увати для створення безпечних і ефективних електронних платіжних систем, які можуть знизити вартість і ризик готівкових операцій [2].

Одним із найбільш інноваційних векторів розвитку безготівкових розрахунків є оплата за допомогою мобільних пристроїв, таких як смартфони. Мобільні додатки дають змогу клієнтам легко та швидко здійснювати різні види платежів, наприклад оплачувати рахунки або купувати товари та послуги. Такі програми зазвичай використовують двофакторну автентифікацію, сканування відбитків пальців та інші технології для підтримки безпечних транзакцій [3].

Загальний розвиток технологій, особливо інтернету, дає змогу реалізувати наступні переваги безготівкових розрахунків:

- підвищення прозорості бізнесу в країні та скорочення тіньових потоків;
- підвищення довіри контрагентів один до одного;
- система з високою часткою безготівкових коштів стійкіша до впливу економічних циклів, зокрема – на фазі спаду рецесії ефективніше використовуються наявні в економіці ресурси, включаючи заощадження населення;
- зниження вартості транзакцій, ефективне використання грошових коштів у економіці, що призведе до збільшення кількості обмінів, тобто до загального економічного зростання [4].

Для того, щоб реалізувати перелічені переваги, необхідно стимулювати розвиток безготівкових розрахунків в економіці України. Важливу роль при цьому відіграє ефективне та системне розв'язання питань, пов'язаних з безготівковими розрахунками, зі сторони держави.

Висновки. Висновки полягають у тому, що безготівкові розрахунки є важливою складовою банківської системи, а їх постійний розвиток є необхідним для забезпечення зручності та безпеки операцій. Використання блокчейн-технології, штучного інтелекту та мобільних додатків є інноваційними векторами розвитку безготівкових розрахунків у банківській системі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Свапная Гадре-П., Вівек В. К., Маніш Р. Д. Штучний Інтелект на Фінансових Ринках. *Збірник наукових публікацій*. 2016, 3–45.
2. Guo X., Zhang G. and Zhang Y. Комплексний огляд технології блокчейн. *Стаття наукового журналу MDPI*. 2022, 4–10.
3. Фінансовий менеджмент від Дія. Бізнес: Що таке мобільний банкінг? URL: <https://business.diiia.gov.ua/handbook/finansovij-menedzment/so-take-internet-banking> (дата звернення: 20.04.2023).
4. Національний банк України: Розвиток безготівкових розрахунків в Україні на 2021 рік. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/rozvitok-bezgotivkovih-rozrahunkiv-ta-zahist-interesiv-ukrayintiv-prioritet-dlya-natsionalnogo-banku> (дата звернення: 21.04.2023).